

MODAS Y LABORS.

SUPLEMENT AL DIARI CATALÁ

DEDICAT PREFERENTMENT A LAS SENYORAS.

DIRECTORA LITERARIA.—D.ª DOLORS MONCERDÁ DE MACIÁ.

COLOBORADORAS.—PER LABORS' D.ª A. R., PROFESSORA; PER TELAS Y GUARNIMENTS, D.ª EMILIA DOTTI; PER SOMBREROS D.ª ANGELA PINTÓ DE BARRIL; PER CONFECIÓ MAD. E. M.

À NOSTRAS LECTORAS

Lo sant y desinteressat amor per la terra ahont habém vist la llum de la vida, la veneració per las tradicions que forman sa manera de ser, lo respecte per las creïencias é ideas dels nostres passats, emitidas ab la parla ab que nos han sigut tramesas y qu' estimem com á cosa que forma part de nosaltres mateixos, es sens dubte lo que avuy se li dona'l nom de catalanisme y que en diverses manifestacions adecuadas al progrés de la civilisació moderna, tan prodigiosament se desarrolla, prenent cada dia novas y fecundas forsas.

La religió, la literatura, las arts, las ciències, y la política, se expressan ja, grat sia á Deu, en Catalunya, en nostra llengua materna, llengua que deixant apart las ricas qualitats que tan unànimement li reconeixen los mes eminentes filològichs, sempre tindrà per los catalans las brillants ventajas que gosan sobre postissos adornos, las enciseras gracies naturals.

Ab ella aném á umplir lo sol buyt que's deixava veurer en lo modern renaixement catalá: fins are quantas revistas habian vist la llum pública, be's pot dir, que salvo poquíssimas excepcions, eran llegidas solament per homes; puig les seyyoras, ja per la mena de sas atribucions, com per no ocuparse de literatura, rara volta llegian en la llengua que 'ls complaixia y admirava quan la sentian en qualche festa poética, pero que la poca ó gens de pràctica 'ls dificultava de saborejarla en la llar doméstica.

La moda, eixa regina tan despota, tan vo-

luble, pero qual jóu acatém ab tan gran sumissió, quals decrets per obeyirlos cerquém ab tan ardent interés, será la missatjera, qu'en alas del desitj de propagar la llengua patria, s' obri pas per son interés y utilitat entre las damas catalanas, oferintlas una publicació, que no escassejant quants esforsos sian precisos pera portar notablement á cap la empresa, 'ls hi doni compte en la parla de la terra, y en reproduccions d' artístichs y elegants

hivern y no podent encara revelar los secrets de taller, de las modistas mes afamadas, sols podem dir á nostras amables lectoras, que segons últimas correspondencias qu' hem rebut de Paris y Milan, la moda s' encamina á passos agegantats á acceptar los modelos de la época de Francisco I y Enrich IV, no impen- dient que imperin alguns detalls de la de Lluís XV.

Pera vestit de ball, reunió ó teatro, regnan marcadament los cóssos que acaban ab punxa devant y derrera: per los de carrer continua sostenintse per las senyoretas la casaqueta Lluís XV encara que ajustantlas fins al últim límit.

Los abrichs anomenats visitas que aquí sols s' han portat de Castor ó diagonal estan en gran usansa en Paris. Las damas mes elegants, usan los confeccionats ab xals ó mocadors de la India y güarnits ab riques passamanerías que s' elaboran ab sedas d'els mateixos colors de la roba.

En alguns vestits acabats últimament, nos han causat molt bon efecte, la novetat de uns cordons de seda del diámetro de un centímetre, ab borlas, que entrellassats en diverses formas, sustituheixen ab gran riquesa, los llassos de cinta.

y ja que de llassos parlem, no puch menys que enterrarlas de la sorpresa que m' ha causat la extravagancia qu' está privant en Paris, relativa á la mida de las corbatas, la qual se ha estirat tant, que algunas arriban á tindre fins á 50 centímetros de llargada, confeccionantse las mes elegants, ab puntas rojas, ab las quals s' elaboran també molt bonichs fichús; aquets acostuman á tindre 1^m60, ó 2^m10 de llarg; son en doble, arrugats pel mitj y disminuhint en estret cap als extrems.

Encara que al comensar la present revista,

Núm. 1. Demati, Maintenon.

figurins, de las últimas novetats que relatives á modas y labors, tinguen lloch no sols en la capital de la vinya Fransa, sino en altres punts ahont se produheixin y que millor s' adaptin al gust y modo de ser de nostra hermosa ciutat. Aytals son los propósits que contant ab l' ajuda de Deu y ab la benavolensa ab que 'l públich nos ha distingit sempre, nos animan á oferirli la present

REVISTA

En la actualitat, avansada ja la estació d'

Núm. 2. Trajo de passeig, per jova.

de llassos parlem, no puch menys que enterrarlas de la sorpresa que m' ha causat la extravagancia qu' está privant en Paris, relativa á la mida de las corbatas, la qual se ha estirat tant, que algunas arriban á tindre fins á 50 centímetros de llargada, confeccionantse las mes elegants, ab puntas rojas, ab las quals s' elaboran també molt bonichs fichús; aquets acostuman á tindre 1^m60, ó 2^m10 de llarg; son en doble, arrugats pel mitj y disminuhint en estret cap als extrems.

Encara que al comensar la present revista,

habem dit que no 'ns era possible donar á les nostres lectoras totas las noticias que desitjariam, no obstant, podém adelantar dos novas que creyem d' interès per no esser coneigudas: las puntas de groch safrá ab dibuix imitant antiga blonda ó guipur, constituirà l' adorno de mes bon gust pera la próxima estació d' istiu, així com los sombreros de palla de color magrana, pruna, taronja, etc., etc., guarnits ab vellut, cintas, plumas y perlas se rán los que predominarán tant bon punt com la calor hagi comensat á ferse sentir.

DOLORS MONCERDÀ DE MACIÀ.

LOS BRODATS

Lo brodat: aquí teniu una ocupació critica da per uns, encomiada per altres y que sol esser una de las primeras il-lusions de las noyas. Un talar en qual tela veu neixer sota sos petits dits bonicas flors matisadas d' hermosos colors y dibuixos caprichosos, desperta un entusiasme en moltas jovenetas, que mes d' una vegada serveix de gran estímul pèra que concedeixin atenció á treballs mes serios y de mes trascendència; no obstant, no creyem que 'l brodat no la tingui, puig, ja se 'l consideri com grata ocupació de la dama á quí la somrisent fortuna ha lliurat de la necessitat del treball productiu, ja com un medi d' expansió de las afecions de família á qué donan lloc aqueixos obsequis que dedican als membres d' ella las noyetas, y qu' á mes de mostra de carinyo, serveixen moltas vegadas per' adornar la modesta morada de la classe mitja; ja 's consideri, en fí, com un estímul á l' industria, creyem que si bé 'l brodat no deu ocupar la part principal de l' ensenyansa de las noyas, ni deu esser lo treball exclusiu ni preferent de las jovenetas, mereix que se li dediqui algun temps y estudi.

Y dihem que mereix algun estudi, perqué lo brodat es la part d' instrucció de la dona á que 's dedica ab menos preparació, limitantse á la part práctica y desconeixent la teòrica, de qué 's susceptible com la majoria dels coneixements humans; de lo que 'n resulta que pera lograr algun objecte que reuneixi al primor de l' execució, lo gust y propietat en matisos y dibuix, tenim de recorre al extranger, d' ahont nos venen casi totas las labors de brodat; y no perqué deixin de tenir las donas catalanas imaginació y gust, sino perqué 's considera 'l brodat com una ocupació accidental y no com una instrucció que rossantse ab l' estética pot servir pera formar lo gust per lo bell, y per consequent per las belles arts que son la seva expressió, de las qué pocas donas en nostre país podén apreciar y jutjar ab acert.

Despertar en nostres jovenetas aquest gust; dirigir la seva afició als brodats, es la tasca qu' emprenem comensant per presentarlos una labor senzillissima, pero de bastant bon efecte.

Representa lo dibuix qu' accompanyém, (núm. 5) la cuarta part d' un coixí per sofà. Aquesta labor s' executa ab punt de cadeneta sobre satí negre que 's forra convenientment. Deu ferse sobre cada línia de las que forman

lo dibuix, una cadeneta que será blava en las marcadas ab lo número 2, y als dos costats d' aquesta cadeneta, un' altre d' un blau mes fosch; d' aquesta manera 's disminueix la distancia del centro, en qual mitj se colocan dos fils d' or subjectats ab torsal punxó ó granate, com ho marca 'l número 3. En la cinta ó líneas marcadas en lo número 4, deurán ferse las cadenetas ab torsal punxó de dos matisos, com s' ha fet ab lo blau del número 2, subjectant los fils d' or (que en aquestas pot ser rissat) ó bé ab vert llum, ó be ab lo matís blau mes fosch. Las fullas de las palmas y las qu' accompanyan á las poncellas de rosa, deurán omplirse moderadament ab cotó, y bordarse al realce ab torsal vert d' escala, censant sempre per la part superior de la fulla ab lo torsal mes clar y cuidant que tinguin la relació de colorit que deu existir segons la posició de la fulla; es á dir, que las qu' estan en l' extremitat de la branca deurán

Figurin de Itàlia.

Sortidas de ball y teatro.

ser sempre mes claras que las qu' estan mes proximas al tronch, pero sense transicions bruscas que may agradan. Las branquetas ab lo número 5, com qu' imitan branques secas, s' executaran ab torsal habana.

Los colors qu' indiquem están combinats pera fondo negre; si aquest color se cambia, deurán també modificarse los del dibuix, tenint en compte qu' ab dificultat armonisan bé, per més que siguin en diferent tó, fondo y labor d' un mateix color; ni tampoch quan existeix en tots dos una mateixa base, per exemple, vert y blau. Així es, que si 's volgues lo fondo d' aquest últim color, deurán

ser reemplassadas las cadenetas blavas per cadenetas crema fort, subjectant lo fil d' or ab granate y cambiant lo ver de las fullas per un escalat sech, y aquest d' un matís mes clar en las branques secas. Així armonisaría ab lo fondo blau del coixí.

Lo dibuix es aproximadament de dos terços del natural.

A. R.

DESCRIPCIÓ DELS DIBUIXOS

Número 1.

TRAJO DE DEMATÍ, MAINTENON

Es de blau pàlit y ab randas bretonas. Los devants, tallats drets, van guarnits d' una banda crespada formant armilla. Del coll á la cintura baixa lo crespat de randa, formanti collet.

En las máñegas, en la butxaca (que sols se posa á la dreta) y al extrem de la obertura de davant s' hi posan llassos de cinta de satí blau pàlit. Dos altres cintas ajustan lo trafo al coll.

Número 2.

TRAJO DE NOYA JOVE PER PASSEIG

Es de *faill* y muselina de l' India, blau de Nissa y vellut blau almirant. La faldilla de *faill* guarnida de un volant acanalat. Quatre ropatges de muselina de l' India, units de dos en dos per un llas de la mateixa tela, y guarnits ab un sarrell de seda, van posats en forma de túnica damunt la faldilla. Jaqueta de vellut. Los devants, d' una sola pessa, van abotonats rectes. A la part baixa dels devants, dos faldonet forrats de seda blau pàlit. La esquena de forma *tailleur*, forma dos grans plechs de cintura en avall. Coll doble de vellut.

Números 3 y 4.

ABRICHES PER SORTIDAS DE BALLS Y TEATRO.

Lo número 3 es de brocatell de seda (y pot ferse ab roba antiga) forrat y embutit ab llana cuberta de seda de color. Un groixut cordó de seda orla tota la prenda, y grans botons de la mateixa tela serveixen per abroxarla.

Lo número 4 es mes lleuger y á propòsit pel teatro. La roba es de llana, pero poden emplearse'n d' altres. Una ampla franja dels colors del abrich forma son adorno á tot son voltant fins á la garganta. La costura del mixt de la esquena se guarneix ab passamaneria ab borlas de seda.

Per davant s' ajusta ab un cordó de seda y alguns botons de metall.

Número 5.

LABOR EN BRODAT.

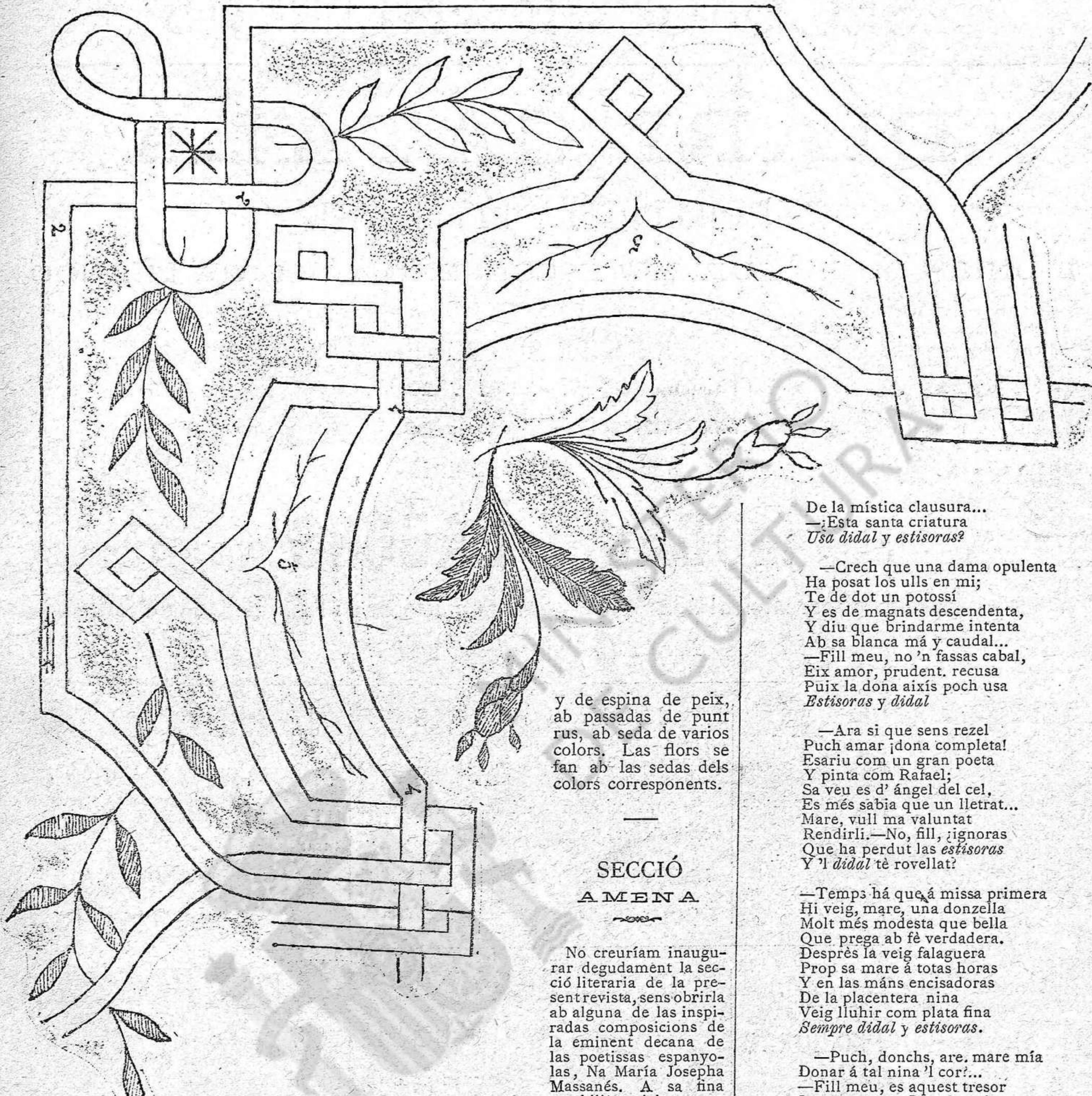
Queda descrita en l' article *Brodats*.

Número 6.

PANERETA PER CUBERTS.

L' armasson es de vímats barnissats. L' interior se revesteix de cartró forrat de pell de color, per medi del qual se la divideix en

LABOR EN BRODAT

y de espina de peix,
ab passadas de punt
rus, ab seda de diversos
colors. Las flors se
fan ab las sedas dels
colors corresponents.

SECCIÓ
AMENA

No creuríam inaugurar degudament la secció literaria de la presentrevista, sens obrirla ab alguna de les inspirades composicions de la eminent decana de les poetissas espanyolas, Na María Josepha Massanés. A sa fina amabilitat debem poder insertar

ESTISORAS Y DIDAL.

—Pena estranya dins mon cor
Sento, ma bona mareta,
Al recort de una nineta,
Blanca y rossa com un or.
Es d' elegancia la flor.
Y en la dansa no té igual;
Ay mare! si no 'us sab mal,
Voldría ferla ma esposa...
—Avans mira si la hermosa
Tè estisoras y didal.

—Donchs será ma esposa amada.
La que, de fervor exemple
Se'n vá de bon matí al temple
Y 'n surt cap á la vesprada.
Y á la virtut consagrada
Dedica totas las horas
En obras mereixedoras

De la mística clausura...
—Esta santa criatura
Usa didal y estisoras?

—Crech que una dama opulenta
Ha posat los ulls en mi;
Te de dot un potossí
Y es de magnats descendenta,
Y diu que brindarme intenta
Ab sa blanca mà y caudal...
—Fill meu, no 'n fassas cabal,
Eix amor, prudent, recusa
Puix la dona aixís poch usa
Estisoras y didal

—Ara si que sens rezel
Puch amar idona completa!
Esariu com un gran poeta
Y pinta com Rafael;
Sa veu es d' àngel del cel,
Es més sabia que un lletrat...
Mare, vull ma valuntat
Rendirli.—No, fill, ignoras
Que ha perdut las estisoras
Y 'l didal té rovellat?

—Temps há que à missa primera
Hi veig, mare, una donzella
Molt més modesta que bella
Que prega ab fè verdadera.
Després la veig falaguera
Prop sa mare á totes horas
Y en las màns encisadoras
De la placentera nina
Veig lluïr com plata fina
Sempre didal y estisoras.

—Puch, donchs, are, mare mia
Donar á tal nina 'l cor!...
—Fill meu, es aquest tresor
La esposa que Deu t' envia;
Si es, com dius, modesta y pia
Y es tant son amor filial,
Porta riquíssim caudal
En sa ànima dolsa y pura
Y farán vostra ventura
Estisoras y didal.—

PENSAMENTS D' OR.

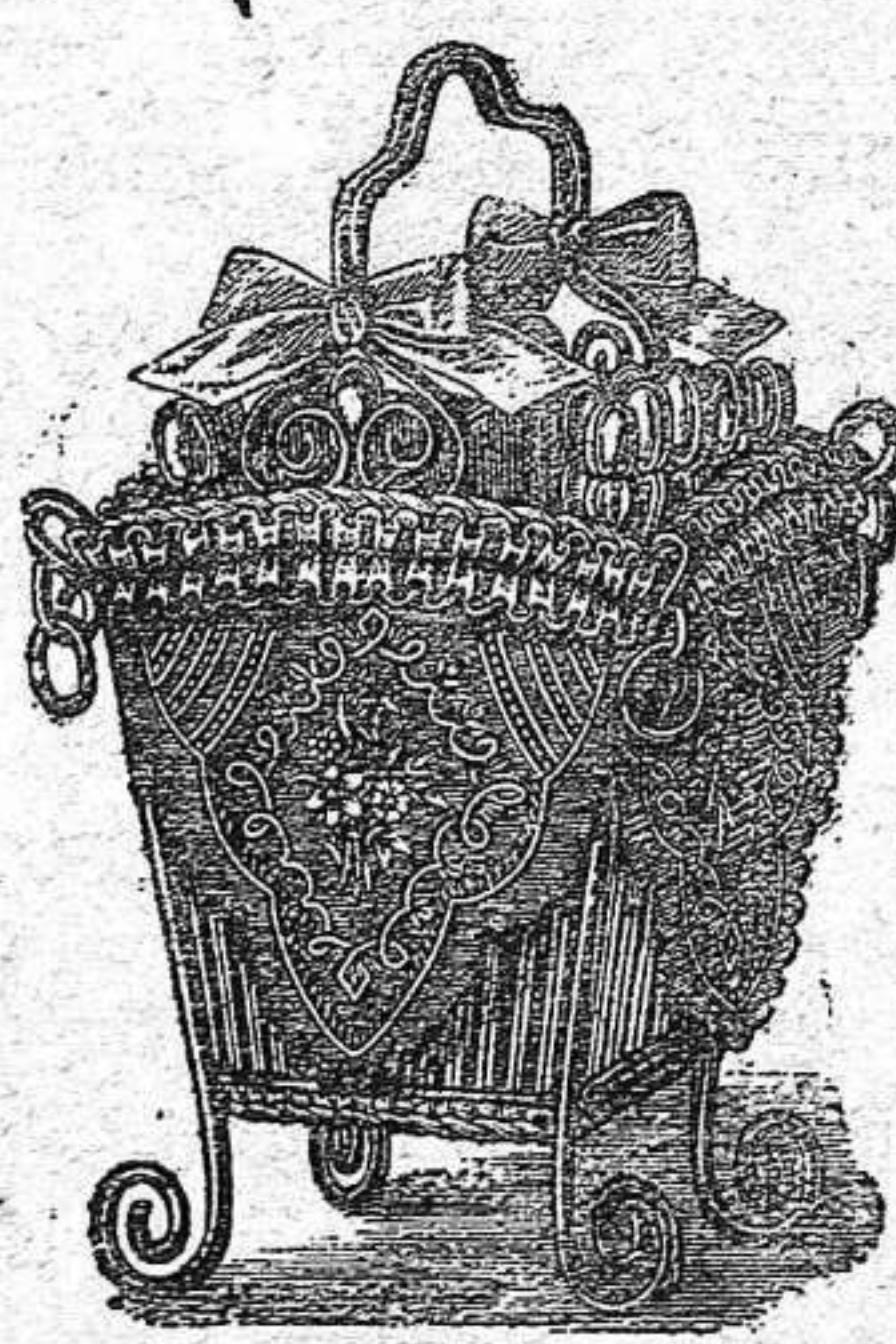
No 's pot adelantar en la vía de la virtut, mentre en lo cor no 's duga ab lo major escrupul l'amor de la virtut.

SANTA TERESA.

La conciencia pura es una fletxa de consol, que 'l temps, ab tot y esser jugador destre, no pot guanyarnos mai.

MADAME LAMBERT.

duas parts.
L' exterior s'adorna ab
fistons de
panyoturch
dentellat.
Luego als
ànguls su-
periors si
aplican tire-
tas de vellut
oscur, fixa-
das á punt
de cadene-
ta, y limita-
das per un
cordonet d'
or. Los dibui-
xos dels
costats se
fan á punt
de cadeneta

SECCIÓ DE ANUNCIS

DIARI CATALÁ

POLÍTICH Y LITERARI.

L' ÚNICH QUE 'S PUBLICA ESCRIT EN LA NOSTRA LLENGUA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

BARCELONA, un mes. . . . . 5 rs. | FORA, un trimestre. . . . . 20 rs. | ESTRANGER, (nió postal), un trimestre. 40 rs.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ.—Fernando, 32, 1.er Barcelona

Lo DIARI CATALÁ regala á sos suscriptors lo present suplement titolat

MODAS Y LABORS

Publicació dedicada preferentment á las senyoras, ab produccions de figurins, y dibuixos de labors.

Preu del suplement sol 1 ral.

MIQUEL VILÁ

SASTRE DE MIDA

Se confeccionan tota classe de prendas de vestir.

Promptitud en lo servey.—Elegancia.

CARRER DEL AVINYÓ, 5, 2.na CANTONADA AL DE FERNANDO.

JAUME DAMIANS

SASTRE DE MIDA

Se confeccionan tota lley de prendas de vestir ab arreglo als últims figurins.

ELEGANCIA Y PUNTUALITAT

Carrer Nou de Sant Francesch, 5, 2.^{on}

J. RAVETLLAT.

CAMISERIA Y LLENCERIA.

Especialitat en trajes y vestidets per criatura.

Paneretas y nuviatges.

7, Carrer d' Escudillers, 7.

ACADEMIA

DE

TALLAR Y CONFECCIONAR VESTITS

PER SENYORAS, NENS Y NENAS.

dirigit per la senyoreta donya Carme Aulés y Huguet, alumna que ha sigut del col·legi de tall per lo SISTEMA RUIZ.

En aquesta Acadèmia, oberta fa poch en lo carrer de Ponent, número 38, pis 1., trovarán los que 's dignin favorirnos ab sa confiança las ventatjas del sistema de tallá de nova mida, de reglas fixes y reducció pera extraure los vestits dels figurins, sens necessitat de patrons.

Aqueix sistema reforma per complert l' antich de quadrícula, suprimint las intrincades operacions de càlculs aritmètichs en benefici d'aquelles alumnes que carixin de temps y de medis per estudiar detingudament la ciència dels guarismes. Ab aqueix mètode s' calcula facilment la tela que entra en un vestit ab tanta senzillés com exactitud, fiansse ademés á las alumnes la tasca de la estracció dels mes acabats y elegants figurins procedents de las Ilustracions y de las últimas modas de Espanya y Fransa.

Las classes serán diariament de 10 á 12 del desmatí, y de 3 á 5 de la tarda. Hi haurà una classe especial pera las treballadoras de 12 á 1 de la tarda, y de 7 á 8 del vespre.

TINTORERIA ANTIGA DEL REGOMIR.

REGOMIR 7 Y 9,

AL COSTAT DE LA CAPELLETA DE SANT CRISTÓFOL.

Especialitat en tenyir y rentar roba per home, sens necessitat de desferla.

FLORS Y ADORNOS

PER

BALLS Y TEATROS.

Últimes novetats.

VIUDA DE EMILIO PAILHEZ.

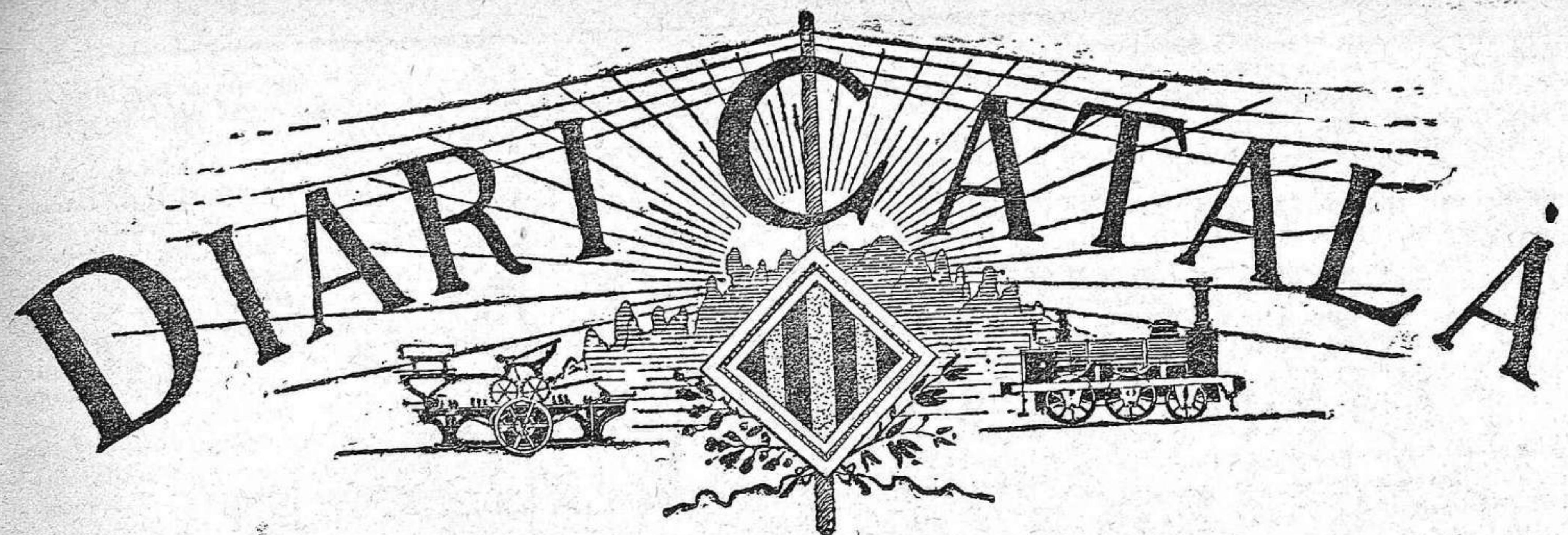
Escudillers, 33, pis 1.er

MÁQUINAS CATALANAS

PER

CUSIR,

Las més bonas y més baratas, á propòsit per totas las industrias y familias. De 10 rals cada setmana las trobarán en Gracia, devant del Teatro, núm. 6.

POLÍTICH Y LITERARI

ANY II

BARCELONA — DIUMENJE 15 DE FEBRER DE 1880

NÚM. 262

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: FERNANDO, 82. 1.er—SUCURSAL EN GRACIA.—DEVANT AL TEATRO, DEPÓSIT DE MÁQUINAS DE CUSIR.

PREUS DE SUSCRIPCIÓN

Barcelona. un mes. . . . 5 rals | Fora. un trimestre. . . . 20 | Estranger, (unió postal). trimestre. 40

SANTS DEL DIA. — Sant Eustino. — QUARANTA HORAS.—Iglesia de Sant Francisco de Paula.

ALS NOSTRES SUSCRIPTORS

Avuy repartim lo primer full de MODAS y LABORS Per la precipitació ab que han sigut reproduits los dibuixos que conté, no han sortit ab la perfecció que esperem tindrán en los fulls següents. Demanem, donchs, als nostres favoreixedors que se'n fassin carrech.

LA DIRECCIÓN.

Espectacles

TEATRO PRINCIPAL. — Companyia Ardeius.—A las 3 de la tarde y 8 de la nit, á 4 rals, 21 y 22 representacions de LOS SOBRINOS DEL CAPITAN GRANT.

TEATRO ROMEA.—Funció per avuy, diumenge.—Tarde, á las 3, entrada 12 cts.—La comedia en 3 actes, ¡SI YO TUVIERA DINERO! y la pessa LANCEROS.—Nit, la comedia catalana en 3 actes, RAL PER DURO y la pessa CURA DE MORO.

Entrada 2 rals. A las 8.

Demá, dilluns benefici de don Hermenegildo Goula.—La tragedia catalana en 3 actes, LAS ESPOSALLAS DE LA MORTA.—Jochs de equilibri; y la comedia en 2 actes, DE NADAL Á SANT ESTEVE.

Lo dimars pròxim, Teatre Català.—2.ª representació del aplaudidissim drama en 4 actes, titolat JOAN BLANCAS.

Se despataxa en contaduría.

TEATRO DEL ODEON.—Extraordinari espectacle pera avuy diumenge, tarde y nit. «El que venga lo verá».

TEATRO DE NOVETATS.—Extraordinarias funcions pera avuy diumenge.—Tarde á las 3.—Nit á las 8.—4.ª d' abono.—Per primera vegada en aquesta temporada, lo grandiós viatje comichírich de espectacle en 3 actes, DE SANT POL

AL POLO NORT pera lo qual s' han confeccionat de nou un gran número de trajes y s' han repintat per son autor don Francisco Soler y Roverosa las magníficas decoracions.

Entrada 2 rals.

Nota. Durant la funció de la nit, y lo dilluns, dimars, dimecres y dijous de 4 á 6, se renovarà l' abono.

TEATRO ESPANYOL.—Avuy diumenge 4.ª representació del drama en 8 actes EL REGISTRO DE LA POLICIA.—Entrada 10 quartos.—A las 3 en punt.

Se está ensajant lo grandiós espectacle «La passió y mort de Jesucrist».

BON RETIRO. — Pera complaire á moltes personas que han demanat se repexeixi la última funció que ab tant acert ha desempenyat la companyia d' aqueix teatre. La empresa ha disposat per avuy la 2.ª y última representació del celebre drama catalá LA DIDA y la pessa TRES Y LA MARIA SOLA, aplassant pera la pròxima setmana difinitivament l' estreno de la magia, LO LLIRI DE PLATA.

Reclams

L' Aguila. Gran basar de robes fetas. Plaça Real 13.—En aquest antich y acreditat establecimiento s' acaba de confeccionar un grandiós y variat surtit en vestits de totas classes com podrà veureu l' anuncii insert en aquest número. 7

Francisco Antich.—Despaig central: 20. Tantarantana 20.—Príncipe 44, y Rech 6.—Facturacions especials pera Málaga, Cádis y Sevilla, per la vía marítima, així com Córdoba, Granada y la Extremadura.

Cuchs.—Lo mellor específich pera destruir los rápidament, es lo Lombricido-Formiguera, pre miat en varias exposicions nacionals y extranjeras. Es sumament agradable, fá tenir gana, regenera y fortaleix á las criatures.

Deposit Central, Dr. Formiguera, carrer de Fernando VII, 7.—Barcelona.

MAQUINAS PERA CUSIR

WERTHEIM

TOTS LOS SISTEMAS Á 10 RALS SETMANALS
Carrer de la Ciutat, 18.

AVIS IMPORTANT

AL GRANDIOS TRIOMF obtingut en la Exposició de París ab medalla de bronze de 1.ª classe, los papers pera cigarrets.

CACAO Y VILLARET.

havent correspost los fumadors ab sa gran acceptació calificantlo d' inmhillorable per sa finura, solidés y bon gust.

Unich depòsit, HOSPITAL, 19, BARCELONA.

Noticias de Barcelona

SOBRE LA EXPLOSIÓN EN LO «VICTORIA».—Tots ó casi tots los nostres colegas intentaren ahir rectificar la notícia que donguerem relativa á la explosió que havia ocorregut á bordo del vapor «Victoria» en l' acte de sortir del nostre port fa pochs días, pero en lloc de rectificarla no feren mes que confirmarla.

Nosaltres en efecte sols diguerem que s' havia sentit una explosió, y vist que volaba un objecte que no s' pogué distingir, y tenim qu' en efecte lo ruido com de canonada no l' negam los colegas, per mes que aceptin la explicació que d' ell vol donar la casa «Olano, Larrinaga y Companyia» dihent que fou lo que proheix lo vapor al escapar per las válvulas de seguretat; y tenim també que volá un tros de ferro qu' estabia en la part alta del tubo per cubrirlo.

Lo de voler fer creure que lo vapor al escapar per una válvula de seguretat fa soroll com de una canonada, estaria bé si s' digués á gent que no hagués mai vist màquinas de vapor; pero los barcelonins no combreguem ja ab tals rodas de molí.

De totas maneras nos alegram de que lo que volá fos un ferro y no una persona, y nos afirmem en que al sortir de Barcelona lo vapor «Victoria» se produí una explosió que feu volar á gran altura un cos pesat.

¿Quin interés tenen en amagarlo los Srs. Olano, Larrinaga y companyia? ¿Creuen tal vegada que podria atacar-sels per descuit ó poca previsió?

DICTÁMEN RETIRAT. — Entre los dictámens que se acordaren retirar en la sessió extraordinaria que avans d'ahir celebrá nostre Ajuntament, n' hi hagué un, que com diguerém, mereix que 'ns hi fiscém á fi de que nostres lectors sapigan los punts que calsan certs regidors en lo que toca á la gramática de la llengua castellana.

Lo regidor senyor Coll y Pujol presentá temps enderrera una moció encaminda á que 's corretjissen los retols de certs carrers per haverhi en alguns faltas de gramática, cosa que desdiu de la importància de Barceloná y d'altres que no tenen lo nom verdader ab que se 'ls batejá. Com á exemple dels dos cassos plegats, citava lo senyor Coll y Pujol la gran-via, qual retol diu *Calle de Cortes*, essent aixis que en bon castellá havia de dir *de las Cortes* y digué que no tenia lo nom que li correspondia perquè 'l que se li posá era lò de *Cortes Catalanas*.

Passá la citada moció á la comissió respectiva que era la del Ensanxe, y aquesta presentá á la aprobació un dictámen en que no solzament deya que lo adjetiu *Catalanas* no se hi havia de posar, sino que fins proposá que d' aqui endavant se suprimís dels retols lo *article DE*, quedant per lò tant reduit lo nom de la manera següent: *Calle Cortes, calle Aribau*, etc.

Lo citat dictámen quedá sobre la taula en la sessió penúltima y en la última ó siga la de avans d'ahir, torná á presentarse pera sa discussió.

Com de suposat demaná la paraula en contra lo senyor Coll y Pujol qui vingué a dir lo següent:

«Demano á la comissió que no se ofensi si deixo anar alguna paraula que per forsa tindré de dir en lo curs de ma péròracció, y dich aixó, perque sembla impossible que hagin firmat després de llegirlo, lo citat dictámen, unes persones á qui crech enteradas de la gramática castellana. No vol tan sots la comissió suprimir lo adjetiu que reclamava que 's posés en lo carrer de *Corts*, cosa aquesta á que ja hi estich acostumat en lo Consistori, puig sembla que basta que jo demani una cosa per ferse tot lo contrari, sinó que faltan á las reglas grammaticals proposa treure lo *article* de devant del nom. Aquesta última cosa es lo que 'm fa pensar que 'ls firmants del dictámen no deuen haberlo legit, perque fins un noy de estudi sab que 'l *DE* no es *article* sinó preposició.

En quant á la aplicació del adjetiu *Catalanas*, dech dir que altres Ajuntaments aixis ho posaren y fins avuy encara 'ls hi puch fer veure en alguns llochs del citat carrer. Diu la comissió dictaminadora que al donar los noms dels carrers del Ensanxe lo allavors cronista de la ciutat don Victor Balaguer, digué sots que 's denominarian: *Corts, Consell, Aribau*, etc., y que per lo tant sots se han de anomenar per aquest nom, mes jo he anat al arxiu, y he vist que lo que digué lo cronista, aixó es que's denominen *Corts* en conmemoració de las *Catalanas*, *Consell* en conmemoració del de *Cent*, etc., haventse de rotular carrers, segons mon parer, tal com vaig dir en ma moció. ¿Perquè haveu posat á un carrer lo nom de *Consell de Cent*, y no solzament *del Consell*? Ab lo nom de aquest carrer estiguéren acertats mes no en lo del que 'ns occupa. Val la pena de que un cárter por-

tí lo nom de aquellas glorioas *Corts Catalanas* perquè valian mes que las que havem vist fins are en Europa.

Dihent solzament *carrer de Cortes* se li pot donar qualsevol sentit que no sigui 'l verdader. *Cortes* pot esser un apellido, la residencia de qualsevol magnat, nom de poblacions, etc., y lo Sr. D. Víctor Balaguer doná lo nom com os he dit, pera conmemorar las *Corts catalanas*.

Crech que lo dictámen se aprobará, basta que jo l' hagi combatut, perque tinch aquesta fatalitat, mes que consti que de la errada garrafal de suprimir lo que vosaltres 'n diheu *article DE*, no 'n vull esser autor, cómplice ni encubridor.

Greu me sab lo de que al Consistori s' hagin de discutir cosas com la que 'ns ocupa, mes es de tot punt impossible perque no pugan burlarsen los estrangers que visitin la nostra ciutat.»

Lo Sr. Durán deixá la presidencia pera dir que ell encare que president de la comissió dictaminadora, no havia assistit á la reunió en que se feu lo dictámen, donantli aixó, facultats per poder votar á favor ó contra ab tota llibertat y segons sobre lo cas pensés.

Lo vice-president de la comissió, senyor Fontrodona, contestant al Sr. Coll y Pujol, li digué que una lápida de carrer no era un document literari y que las nacions qual idioma es germà del castellá, com per exemple Fransa é Italia, supremeixen la preposició *DE* sense que per aixó ningú s' esgarrifi de trovar lo retol anti-gramatical.

Rectificá lo Sr. Coll y Pujol dihent que las lápidas que 's possessin en cas de aprobarse lo dictámen, serian las lápidas sepulcrals de la gramática castellana. Que li semblava que per apéndre 'l castellá mes valia guiar-se ab Madrit que no pas ab Italia y Fransa, encare que, digué, no necessitem guiar-nos per res ab Madrit y menos en aquesta qüestió que sols pot ensenyarnos la gramática. Digué que á Madrit hi ha una plassa que s' anomena *de las Cortes* y que está escrita ab la preposició y l' *article*.

Demaná la paraula lo Sr. Cabot qui digué que despresa de lo molt y be qu' havia dit lo Sr. Coll y Pujol, res podia afigir pera demostrar los errors grammaticals que de la aprobació del dictámen 'n resultarian. Que «li semblava com al senyor Coll y Pujol que *calle de Cortes* no estava be; que quan menos se hauria de posar *de las Cortes*, perque dihent *de Cortes* no sols pot lo nom tenir los significats que se han dit, sino 'l de *cortes de pantalon*, *cortes (talls)* y *cortes....* que no podia anomenar per respecte al saló.» Acabá lo Sr. Cabot suplicant á la comissió que retirés lo dictámen.

Lo Sr. Fontrodona contestá que per deferencia al Sr. Cabot la comissió acordava retirarlo. Aquest li doná las gracies, y se passá á la discussió dels altres dictámens quan lo Sr. Coll y Pujol anava á dir que si 'ls hi semblava se podria demanar lo parer de l' Academia de Bonas Lletres.

«ALMANAQUE DE LOS MARIDOS». — Se ha posat á la venda la segona edició de lo llibre editat per los Srs. Teixidó y Pareja (Pi-6) que 's titula «Almanaque de los maridos.»

Era d' esperar que lo citat llibre tingüés l' acceptació que ha tingut dadas las materias que conté, puig á sa primera

edició ja diguerem qu' era escullit y convenient no solzament als casats sino als que tingan de pendre estat.

La mateixa casa editorial ha donat á llum un periódich titolat *La cartera de viaje* publicació ilustrada dedicada á desterraren part la motonía dels viatges. Cada número valdrá sols dos quartos. En lo número que havem rebut hi ha un gravat que 's titula *Los Antropófagos*.

Li desitjém llarga vida y que hagi de fer segonas edicions com ab l' *Almanach dels marits*.

PLASSAS VACANTS. — Sembla que las plassas de metjes vacants en la actualitat en sis de las casas de socorro existents en aquesta capital, se provehirán próximamente per oposició. S' ha nombrat ja l' jurat corresponent al efecte. En breu temps se publicarà la convocatoria pera que 'ls aspirants pugan presentar ab la deguda anticipació sas solicituts documentadas.

RESTAURACIÓ. — Continuan los treballs de restauració pera posar en armonía l' arquitectura de la fatxada de Sant Just ab lo demés del temple. A n' aqueix fi s' ha fet desapareixe lo porxo construït en 1716 que enllègia l' edifici, y en son lloch s' aixecarà una portada purament gòtica. Lo finestral que doña llum al interior está restaurat ab verdader art.

La direcció de la restauració corre á càrrec del jove arquitecto don August Font.

Ab motiu de las obras que s' están practicant, s' ha descubert en lo pis de la porxada un tros de galeria subterrànea d' uns quaranta pams de profunditat, lo qual ha donat lloch á creure que podria ser una part de las catacumbas que en las derrerías del imperi romà habian construït allí los primers cristians. Al tindre noticia d' aquest fet l' *Associació d' excursions Catalana* visitá la citada galeria á fi d' aclarir lo que hi hagués de cert; resultant que, segons sembla, lo que are s' ha trovat es lo mateix que tant cridá l' atenció en 1723 en que fou descubert al practicarse algunas obras en lo porxo ciitat, y probablement tindrà relació ab las dugas galerias descubiertas en 1840, una de las quals va desde la tomba dels capellans fins á una de las capellas correspondents al bell peu de l' absida y l' altre desde l' mateix punt fins al carrer de la Palma de Sant Just.

La galeria trobada are de nou es probable que corresponguí á la mateixa època en que fou construïda l' iglesia de Sant Just (sigle XIV), per mes que no pot deduirse gran cosa de sa construcció, puig se troba casi plena de cadavres fins al cums de la volta que constitueix lo sostre. Aqueixa volta fou construïda sobre una arcada de canyas cubertas de sorra, segons pot ben notarse per las estrias que deixaren al esser tretas acabada l' obra.

Sembla que hi ha interès en averiguar fins ahont puga arribar aquesta galeria y á la època que pertany.

PERIPECIAS D' UN BATEIG. — Segons nos diu una persona que 'ns mereix enter crèdit, dijous s' aná á batejar una criatura en la Catedral á las 5 de la tarde, y al arrivar la comitiva á aquell lloch los hi digueren que 'l capellá encarregat de batejar era ja fora, cosa que 'ls陪伴ants estranyaren, puig sabian que 's costum batejar fins á posta de sol. Feren donchs las objeccions que tingueren per

convenient y demanaren si havia algun altre capellá en l' iglesia que se'n volgués encarregar, essentloshi contestat que no podian puig que potser lo capellá que estava de setmana podia donarse per agraviat per haverli pres la feyna. La familia que ja tenia lo gasto fet, las personas convidadas y tot convenientment disposat, demaná allavors per favor que se 'ls indiqués un medi per poguerla batejar aquella tarde y se 'ls indicá que no hi havia mes remey qu' anar á la iglesia de la parroquia, com aixis ho feren. Mes com que ab aquests enrahonaments lo temps aná passant, arrivaren á la parroquia que 'ls hi pertocava que, nada menos era la de la Concepció, quan ja de sol ni se'n resava, es á dir, á entrada de fosch y lo capellá los hi preguntá si era cosa de necessitat, lo que fou respot afirmativament, passant endavant la ceremonia.

Aquest es lo fet tal com va passar, mes are preguntem nosaltres: ¿Lo capellá que havia de batejar en la Catedral tenia feynas majors que las de son sagrat ministeri? ¿Es que nostra Iglesia, ó sos empleats, son com los de las oficinas que hi van una hora mes tard de la senyalada y plegan quan volen?

CONCERT.—Dimars vinent comensarán una sèrie de concerts en lo «Café Espanyol» que's donarán tots los dimars, dijous y dissaptes, prenenthi part los distingits concertistas Srs, Ciofi, violí; Garcia, violoncello; Tolosa, armonium; y Sanchez, piano; donantse á coneixe nous quartets dels mestres mes acreditats.

GAN CAFÉ DE FIVALLER.—Ab verdadera solemnitat y ab assistència de la música d' Artillería s'inaugurá anit lo «Gran café de Fivaller» establert en lo carrer de l' Avinyó, cantonada á la baixada de Sant Miquel.

Demá 'ns ocuparem d' aquest establimet que avuy obra sus portas al públic. Per avuy sols direm que son decorat es de molt gust y que recorda ab las oportunes inscripcions que s' hi llegeixen, las principals glòries de Catalunya.

AVÍS.—En lo teatro Romea l' dia que s' estrená la tragedia *Joan Blancas* trovarem en un palco un mocador nou, brodat, que s' entregará en aquesta Administració á qui dongui las entressenyas.

REESTABLIMENT.—Havem tingut ocasió de veure una carta que D. Joaquim M. de Moner ha dirigit á un de sos amichs d' aquesta ciutat, referintli l' attentat indigné de que fou objecte lo dia 26 del prop-passat Janer. Afortunadament lo senyor Moner ha pogut resistir la dolorosa impresió d' aquell crim incalificable, tan sols factible en una nació com la nostra y quins detalls donguerem ja en una carta de nostre corresponsal de Monzon.

Desitjem al Sr. Moner un complert y prompte restabliment.

MATERIALS PER LO DIC.—En lo moll nou, Muralla de Mar, havem vist descarregadas las magníficas pessas de roure, pi-teyós y abet que han portat de Marsella lo vapor francés «Télémaque» y lo italià «L' Aventuriere» pera lo dich flotant d' aquest port, á quals obras sembla que vol donar gran impuls la societat constructora.

NOU TRANVIA.—En lo *Butlleti Oficial* d' avans d' ahir se fixá lo plasso de trenta dias pera la admissió de projectes que

pugan millorar lo que ha presentat al Gobern de la província don Eduard Barral y Vidal respecte á un tranvia mogut per forsa animal, que passarà per la Rambla de Catalunya.

VACANT.—Ho está la plassa de secretari del Ajuntament de Sant Pere de Ribas, partit judicial de Vilanova y Geltrú, dotada ab lo sou anyal de 990 pessetas.

«REB QUI REB».—Ab aquet titol s' es-trenarà próximament en lo Teatro Catalá, una pessa deguda al senyor don Joseph de Argullo.

ESTAT DE COMPTES.—Hem rebut l' Estat número 8 de la Tresorería de la «Junta de socorros á la classe obrera sens treball de Barcelona». Lo recaudat, junt ab lo saldo que quedá del Estat anterior y que era de 2,810 pessetas 3 céntims, puja á 5,034 pessetas ab 63 céntims. Important los gastos 2,540 pessetas ab 11 céntims, queda per l' Estat próxim una existencia ó saldo de 2,494 pessetas ab 52 céntims.

FURT.—Fou robada la roba que hi havia estesa en un terrat del carrer de Ronda de Sant Pere.

ROBO.—Mentre foren fora los amos, fou robat ahir un pis del carrer de la Mercé. Los lladres se'n dugueren 38 duros en metàlich y algunas pessas de roba.

PLANO DEL ESCORXADOR.—Está ja exposat en las galarías de Casa la Ciutat lo plano del nou escorxador que's té de fer en reemplàs del actual.

SUSPENSIÓ D' UNA SUBASTA.—La subasta qu' estava anunciada pera lo 5 de Mars próximo de la que á son temps donguerem compte á nostres lectors sobre los 5.000 milers de tabacos elaborats en variis punts de l' isla de Cuba, ha sigut sospecha per real órdre d' aquest mes.

ESTADÍSTICA DEMOGRÁFICA.—Durant lo passat mes de Janer en la província de Barcelona, han tingut lloch 2513 defuncions y 2397 naixements, que donan per lo tant, una disminució de cens de 116. Las enfermetats que mes estragos han fet son: enfermetats dels órganos respiratoris, 377; apoplegia, 884; tisis, 143; tifus abdominals, 98; verola, 93 y serramí, 54. En aquest mateix mes han tingut lloch 23 morts violentas; 19, per accidents; 3, per suïcidi, y 1 per homicidi.

Sobre las edats, las que mes han contribuit á l' augment de defuncions, han sigut: De mes de 60 á 100 anys, y de 0 á 1 any; es á dir l' infantesa y la vellesa.

TROVO.—Ha sigut trovada una cartera que conté varios documents, la qual está depositada en la Comandancia de municipals; la que se entregará á son duenyo mediante las senyas.

ROBO Y CONATO DE ROBO.—Durant la matinada d' ahir ha sigut robada la roba d' un terrat del carrer de Sant Antoni de Sombrerers. A mes en l' expressada casa ha sigut robat un pis sens fractura de porta, enduentzen los lladres varias pessas de roba y 215 rals.

—A las 5 del matí d' ahir se presentaren dos homes desconeguts á una tenda del carrer d' en Llástichs, los que tanquaren la porta, y lo que fou notat per la mestresa, donant los consegüents crits d'

alarmà sens que produíssin altre resultat que la fugida dels desconeguts. Revista que fou la tenda no's trobá á faltar res.

DETONACIÓ.—Sobre las 10 de la nit d' avans d' ahir se sentí una detonació d' arma de foc en la bretxa del carrer Nou de la Rambla; al soroll hi acudiren los serenos y agents de l' autoritat, los que després de reconegut lo lloch en que's disparà, sols hi trobaren una gorra en mitj de la carretera.

MOVIMENT CIENTIFICH Y ARTISTICH.

ATENEU BARCELONÉS.—*Discussió de la Reforma interior de Barcelona.*—Avans d' ahir prossegui en l' Ateneo Barcelonés la discussió del tema proposat per la secció de Bellas Arts referent á la Reforma del interior de Barcelona. Prossegui en l' us de la paraula, lo arquitecte don Modest Fossas y Pi, qui's mostrá acérrim partidari de la reforma sempre que pera sa realisació s' conservi la estructura dels carrers que existeixen actualment, puig aixis, digué, no's vulneran innecessàriamen los respectables interessos de la propietat.

Se mostrá també partidari decidit de la obertura de las vias principals, com per exemple la del carrer de Bilbao, la del piano del Sr. Cerdá que va desde lo passeig de Sant Joan á la Rambla, etc., y digué que pera reformar la ciutat millor seria prolongar molts carrers existents com lo Ample fins á Santa Maria, lo de l' Unió fins á las hortas de Sant Bertran, lo de Mendizabal fins á la Rambla de Santa Madrona y altres que s' haurian de estudiar.

Se declará contrari al sistema quadricular que regeix en lo ante-projecte del senyor Baixeras, aduhint sus rahons y dient entre ellas que en tot arreu ahont se ha aplicat ha donat mals resultats.

Acabá lo Sr. Fossas estudiant los millors medis que contribuirian á la realisació de la reforma, citant entre altres la de que lo govern condonés las contribucions al Ajuntament com se ha fet en lo Ensanche, la contratació d' un empréstit destinat á aquest fi que s' emitiria per séries, practicar las reformas per parts y per administració y modificar alguns articles de las ordenances municipals.

CONFERENCIA EN L' INSTITUT CATALÀ.—Avuy á las deu del dematí tindrà lloch en l' Institut Català de Sant Isidro la décima conferència agrícola dominical. N' està encarregat lo catedràtic del Seminari Dr. D. Jaume Almera, qui desarrollarà lo següent tema: «Funcions de las rocas graníticas en la vegetació.»

OBRAS D' ART.—Segons carta del pintor paissatjista Sr. Vayreda, dintre poch vindrà á nostra ciutat portant una colecció de quadros que per sa novetat han de cridar l' atenció del públic barceloní. Sabem de cert que tres d' ells son de primer ordre.

Dintre d' uns quinze días estarán de manifest en la exposició Parés.

BUTLLETÍ ASTRONÓMIC

(per I. Martí y Turró.) 15 Febrer 1880

LLUM SENDROSA.—**LLUM ZODIACAL.**—**LO SOL.**—204.—La débil llum que apareix á la part no iluminada de la Lluna, pochs días antes y després de la conjunció, se denomina *llum sendrosa*.

y es deguda als rayos que la Terra envia a son satèlit que se reflejan en lo seu disch.—La llum zodiacal se veié lo dia 12 á las 8h 20m del vespre ab las dimensions següents:

Meitat del ax major. . . . 66°

Ax menor.. . . . . »

Intensitat. . . . . visible.

Durant pochs dias no podrá esser observada per privarho la lluentó de la Lluna que está prop la quadratura vespertina.

—Ahir se observá lo Sol á las 4h de la tarde, vèhients entre los núvols, algunas tâcas á la vo-va accidental y al quart quadrant.

SOL ix á 6'56 se pon, á 4'34.

LLUNA: ix á 10'16 matí.—pon á 9'47 tarde.

SERVEY METEOROLÓGICH (Especial del DIARI CATALA.)

Observacions del dia 14 de Febrer 1880.

OBSERVACIONS.	Màxima.	Minima.	Mitja.	Diferen. ^a
Temp. á l'omb. ^a	13'6	8'2	10'9	5'4
Id. al aire-liure	19'7	6'8	13'2	12'9
(Horas)	9 matí.	12 dia.	3 tarda.	mitja.
Tensió vapor.	2m80	5m25	4m86	4m30
Estat Higromèt.	0'51	0'48	0'50	0'49
Actinòmetre.	falta.	falta.	falta.	falta.
(Horas.)	9 m.	12 dia.	3 tarda.	6 tarda.
Núvols.	Cum.	Cum-cir.	Cum.	Cu-Nm.
Forma.	W.	b.	W. b.ya.	W. b.
Direcc.	2	2	2	3
Estat del cel.				
(Horas.)	9 m.	12 dia.	3 tarda.	9 nit.
Vent.	S.	S.	S.	WSW.
Direcció.	3	4	3	2
Forsa.	767m6	767m0	766m8	766m0
Baròm á 0'yn/m				
Evaporació total	á l'ombra=1m8	al aire-liure=falta		
Altura de pluja.	á 9h. n.= 0m00	mar.6h t.=2.		

Lo Montseny presenta, tan sols, alguns punts nevats.

Probabilitats.—Aument gradual durant alguns dies, de la forsa del vent.

Atvertencia.—L' Actinòmetre instalat en lo Parch de l' ex-ciutadella, que feya alguns dies s' havia espatllat, està actualment ròmput del tot, debent interrompres las observacions durant lo temps necessari per ferne vindre un de Paris y compararlo ab lo de Montsouris.

Secció de Fondo

LAS ECONOMIAS Y REMEYS DEL SENYOR DURAN Y BAS.

Al ocuparse dias enrera lo DIARI CATALA de la proposició de nostre compatrici Sr. Duran, proposició que no mesqué del Congrés ni 'ls honors d' esser presa en consideració, deya l' autor del suelto qu' en son concepte s' apoya en una base falsa. Som de la mateixa opinió, y creyem del cas dirne alguna cosa, puig que son molts, moltissims los que á la nostra terra deixan enlluernar.

Lo Sr. Duran y Bas demanaba reduccions en las actuals provincias, audiencias, capitaniás generals y universitats. Volia, ademés, que quasi tots los destinos pùblichs se consideressin com facultatius, y que's fixés la publicitat y responsabilitat com á bases de la lley d' empleats.

Avans de tot habem de dir que si la escola conservadora, que tant genuinament representa lo Sr. Duran y Bas, no té pe'l estat desesperat del país altres remeys que 'ls que dit Sr. proposa iestá lluhida

la tal escola! A qualsevol persona serena li han de fer lo mateix efecte, que si tractantse d' un malalt de gravetat, no sapigues lo metje receptarli res mes qu' una tassa d' aigua calenta ó un cataplasma de malvas.

Porque, no moventnos per ara de la primera part de la proposició ó sigui de las reduccions, podem preguntar á son autor quin objecte portaba. ¿Buscaba tal vegada economías? Si aixó buscaba, las que ab sa proposició's realisessin tindrian la mateixa importància en lo pressupost espanyol, que unas gotas de aigua tretas de la inmensitat del mar. ¿Se proposaba acàs millorar los serveys administratius? La millora no dependeix de la cantitat sino de la qualitat. ¿Volia, tal vegada, per medi de las reduccions de capitaniás generals, audiencias y universitats, combatre l' militarisme y la passió pe'ls plets ó curar la plètora d' advocats y metjes que tenim á Espanya? Si aixó volia, la aprobació de sa proposició hauria sigut no sols ineficàs, sino fins contraproducent.

No volem suposar que 'l senyor Duran y Bas, persona á qui respectém y considerém de gran valia á pesar de que tinguem punts de mira fins oposats en moltes qüestions, no hagi atinat que aquells defectes, com tots los socials de cada pais, tenen cansas molt mes fonda y complicadas que las que 'ls atribueix lo vulgo.

Ni l' militarisme dependeix del número de las capitaniás generals, ni la mala organisació dels tribunals de sa abundància, ni la plètora d' advocats y metjes de lo excessiu de las universitats.

Los tres defectes estan tan encarnats en lo nostre modo de ser, que sols cambiant aquest radicalment, á forsa de temps se corregirian. No son un mal local que pugui curarse ab tòpichs; son sols la corrupció de la nostra sanch que's mostra á la superficie en aquellas formes entre altras, pero que te sas arrels en lo moll dels nostres ossos.

A Espanya no hi ha massa provincias, ni massa audiencias, ni massa universitats, sino al contrari.

Comensem á demostrarlo per lo que á las provincias se refereix.

En tota nació unitariament constituida, com vol estarlo avuy la nostra, lo poder central té de portar sas ramificacions fins als últims confins. L' arbre que té 'l cap á Mardit ha de extender sas arrels á tota la península, de manera que la primera ramificació ha d' arribar á las capitals de província. Desde cada una d' aquestas han d' extenderes arrels secundaries, que á sa vegada han també de ramificarse, de manera que una ó altra de las mes últimas arribi fins al últim poblet; fins á la masia aislada.

Vejis sino com està organizada la França, que es lo modelo de las nacions unitarias. Paris es lo cap, y de Paris parteixen tantas arrels com departaments te la nació, que son en número casi doble al de las nostras provincias. Cada departament està dividit en circunscripcions ó arrondissements, que á sa vegada se subdivideixen en cantons, per subdividir-se encara aquests en comunas ó municipis. L' unitarisme es y no pot deixar de ser una organisiació matemàtica. Per aixó en França, per la part civil, cada departament te 'l prefecte, cada arrondissement lo sub-prefecte, cada cantó lo jefe del

mateix, y cada comuna lo maire. Quan ha de funcionar la màquina, Paris avisa al departament, aquest al arrondissement, aquest al cantó, y aquest á la comuna. Sols d' aquesta manera pot marcar ab regularitat una nació unificada.

Vejis, donchs, com á Espanya, lluny de poder disminuir provincias tindrian encara d' aumentarse, ó per lo menos completarse. Aquí no tenim en lo civil ni l' arrondissement, ni 'l cantó, ni quasi be 'l municipi, y no obstant, tot aixó es imprescindible dins del unitarisme. ¿Pot acàs un govern civil entendres directament ab los centenars ó milers de municipis que d' ell dependeixen? ¿Es útil ni convenient que un poblet de quatre cases no tingui intermediari entre son arcalde y 'l governador? ¿Pot aquest exercir l' alta vigilancia sobre municipis que ni tant sols sab que existeixin? No hi ha remey; si 's vol lo principi han d' acceptarse las conseqüències, y las esplicades son las del unitarisme. Si 'ls senyors Duran y Bas, donchs, es unitarista no te de demanar supressió, sino augment de provincias, y sobre tot te de demanar que sa organisiació 's completi imitant l' exemple de Fransa.

Vritat es que molts vegades s' ha dit que la divisió natural d' Espanya es la dels antichs regnes, estats ó grans agrupacions, que no passan de tretze; vritat es que aixó voldrian moltissims catalans y moltissims que no son catalans. Pero també es vritat que aquestes grans agrupacions no serian provincias com las actuals, sino entitats ab vida propria, ab atribucions, ab autonomia, en una paraula, mes ó menos retreta, lo que es lo mateix que dir que en tal cas desapareixeria l' unitarisme. Vejis com la disminució de provincias sols poden volerla y demanarla los anti-unitaristas.

Pero observis una cosa importantissima. Si 's rompés l' unitarisme y s' continuan Espanya baix la base de la divisió per antichs estats, y aquests ressussites-sin ab vida política propia, cada un d' ells deuria organizar-se administrativamen y subdividir-se en la forma que cregués mes adequada á sas condicions naturals é històriques. D' aquesta subdivisió naixeria las provincias, que se subdividirian en circunscripcions, que á sa vegada se subdividirian encara en municipis, ó en cantons y municipis. De manera que si 's rompés l' unitarisme, las provincias ó divisions administrativas aumentarian probablement en número, lluny de disminuir. Y s' aumentaria probablement, perque es de suposar que allavoras las grans regions sabrien mes que avuy d' administrarse.

Vejis, donchs, com la proposició del senyor Duran y Bas, per lo que respecta á la disminució de provincias, careix de base dintre del sistema unitari. En un article pròxim nos ocuparem dels altres extremos de la proposició, que valen molt la pena de ser examinats detingudament.

L' AMICH DE CADA FESTA.

Lo senyor Cánovas y 'ls marruecos.—Be diguerem que tota aquesta comedia que s' està fent, y en lo que 's fa apareixe com á actors importants á alguns marruecos, que tan aviat treuen lo nas en Ceuta com en Málaga, com en Granada, com en Madrid, podrian portar-

nos algun resultat serio si al príncep de Bismarck li convingués aixis.

Y no ho deyam perque creyem que en Cánovas estigui d' acort ab lo Canciller alemany, ni molt menos. No hem encara olvidat lo *explendent* paper que feu l' es-tiu passat anant per aquestos mons buscant una conferencia que no arriba tant sols ni á projectarse ab formalitat. Ho deyam pérque podria ser que sens tenir-his que veure algú s' aprofites de las nostres quirotadas, com no faltá qui tregués such de la candidatura del príncep de Hohenzollern, en la que no habian pensat mes que alguns polítichs de Madrid, tant *diplomàtichs* per lo menos com lo senyor Cánovas del Castillo.

¡Quán mes no valdria que tractessim d' arreglarnos dintre de casa nostra, que prou feyna hi tenim, que no pas que aném per aquests mons combatint molins de vent, bots de ví ó remats de bens! De totas sas aventuras, l' héroe manxego no va treure may altra cosa que cops de pedra y garrotadas.

Una circular. — En un dels telegrams que publicarem en lo DIARI d' ahir, hi figura lo següent párrafo:

«Tinch entés que pe'l ministeri de la Guerra s' ha dirigit als capitans generals de districte y als gobernadors militars, una important circular de caracter polítich.»

Dels datos que sobre aquest assumpto hem pogut adquirir ne resulta que la noticia que 'ns doná nostre corresponsal telegràfic es efectivament certa y que las personas á las que dita circular anava dirigida, s' han donat molta pressa en comunicarla als directament interessats.

Segons sembla, en ella s' avisa á la oficialitat del nostre exèrcit, que baix cap pretext deu ficarse en política, y se li recorda que son deber consisteix tan sols en l' estricto cumpliment de las ordenansas militars.

Correspondencias

DEL DIARI CATALÁ.

Madrit 13 de Febrer.

Ab motiu d' unes preguntas del Sr. Carvajal, en Cánovas, ministre d' Estat, ha donat explicacions sobre nostras relacions ab Marruecos y los desitjos que s' atribuixen á n' algunas kàbiles del Riff.

En Cánovas dona poca importancia á la comissió d' hebreus y moros arribada á Granada, afirmando que si pot ser un ideal del poble espanyol son engrandiment per la part del altre costat del Estret, sa realisació deu buscarse en lo concert europeo per lo camí de la diplomacia y que fins aixi hi tot no serà obra del present, perque necessita preparació, sino del porvenir mes ó menos llunyá, segons van presentantse circumstancies favorables ó adversas, ab lo qual ha vingut á confirmar lo que vaig dirvos, ab tanta mes rahó quant que ha fet indicacions claras dels recels que podriam despertar ab altre conducta en nacions mes poderoses. Diu que fa poch ha estat á Fez un comissionat espanyol, molt versat en los assumptos d' Orient, lo Sr. Reinaldi, me sembla, y que sos informes no diuen res de que l' assassinat d' un hebreu fos cosa extraordinaria, sino un delicto comú, unas baralles en que no intervingueren las autoritats ni sos agents; que l' hebreu no era protegit espanyol, y no obstant lo govern marroquí, obehint á las instancias dels agents extrangers, ha promés castigar lo delicte.

Referintse als desitjos dels rifenyos los explica per lo desitj de no pagar cap mena de contribució, y que aixó no deu protegirlo cap potència; que Marruecos es avuy una nació que està en lo concert de las demés, compromesa per tractats y pactes, y que cap nació deu, sense faltar á sos principis de justicia, atentar contra l' existència d' un' altre poble; y molt menos una nació com Espanya, desgraciadament mes débil per tots conceptes que aquellas ab que se las tindria d' heure. Finalment ha assegurat que las kàbiles descontentas se concretan en los laments del pago de las contribucions y que no pot sentarse lo principi de protegir una nació als descontents d' un' altra, perque aixó seria lo comensament del fi. «No crech, diu en Cánovas, que deguem seguir donant l' espectacle de protegir al débil pera oprimirlo», frase que ha produhit un moviment d' hilaritat, creyentse que en los llabis d' en Cánovas era un sarcasme.

Com que 'n Cánovas ha parlat ab desdeny de la rassa hebrea, en Carvajal al rectificar ha manifestat la seva estranya. «Desdenyar als hebreus del Africa, quan nos sentem ab orgull en la taula y assistim als saraus de jueus distingits, banquers devant dels quals s' abaixa l' cap, me sembla una inconseqüència impropia del ministeri d' Estat y aquestas frases, també oportunas, han fet riure. En Carvajal ha insistit en que lo govern ha de treballar activament, prenen part en la política europea á fi de preparar y enllestar pera Espanya lo dret d' intervenir en Marruecos, ja que aquest imperi se troba en pitjor estat que l' Turquia y ayans qu' cap mes nació ab menos títols se'n anticipi.

Després ha continuat l' interpellació d' en Portuondo, usant de la paraula en Balaguer, lo qual com casi tots los poetas, no es un gran politich. Ha defensat sa administració com ministre d' Ultramar y protestant contra 'ls que dubtan ó parlan, en hipotesis no mes, de la perduta de Cuba, manifestant que sempre exigí á tots los empleats que nombrá fe en la salvació de Cuba. Ha assegurat que l' partit constitucional es consequent y fixo en sus ideas com hereu del partit progressista, y en tal concepte sempre ha desitjat las reformas de Cuba y Puerto Rico, y que ab lo fi de preparar las unes y realizar las altres ell va nombrar una comissió pera l' aplicació en las Antillas del Còdich penal; que l' any 74 rebaixa la contribució de Puerto Rico del 5 per 100 en que estaba al 2.112, obehint á las exigències y necessitats del pais, y que si aixó s' pogué fer en Puerto Rico, en Cuba ahont no cap la indemnisió als propietaris d' esclaus, las reformas son absolutament necessàries. Cuba sempre serà espanyola, segons en Balaguer; pro sense aquestas reformas es inevitable sa ruina. Ha tornat á parlar sobre la crisi; ha aludit á l' Albacete, que ha demandat la paraula, á n' en Silvela, de qui ha dit que preferia las conveniencies de son partit á las del pais, al promoure la crisi, sols perque no s' dividís la majoria, y ab aquest motiu en Balaguer ha pronunciat un párrafo patriòtic, així com ha fet un elogi á son gefe lo senyor Sagasta, elogi que no olvida cap constitucional. L' altre dia se l' va descuidá en Navarro Rodrigo en lo fondo de son discurs, pro al rectificar va esmenar la falta.

Encare continua parlant en Balaguer.

X. DE X.

París 12 Febrer.

Lo Senat se liberalisa. Aquest fenomeno verdaderament estrany, tota vegada que 'ls Senats sembla que no tenen altra missió que oposar-se á totas las reformas liberals y ausiliar á totas las midas reaccionaries, regoneix per causa la indignació produuida en tothom per lo consorci d' alguns senadors que sempre s' habian titolat republicans ab los enemicis mes ardents, no sols de la llibertat y de la República, sino també dels mateixos que avuy no s' avergonyeixen d' estrenyerlos hi

las mans. Aquesta coalició, que per tot arreu la sentireu calificada de indigna y criminal, ha lograt despertar en los pits dels Senadors l' amor á la llibertat y l' odi á la reacció. D' aqui es que al votarse lo párrafo, retxassat ja en la primera lectura, relatiu á la admisió de tres consellers d' Estat en lo Consell d' instrucció, 137 vots contra 135 donaren la victòria al govern. Una tant petita majoria feu saltar de goig als capellans sense sotana que seuenen en lo Senat y esperaban ab impaciencia y deliri la votació del párrafo, en que s' demanaba la entrada de tres bisbes ó arquebisbes. La satisfacció que respiraban se traduhi prompte en un nou desengany. No hi valgueren pas ni la astucia d' En Simon, ni la *bonhomie* d' En Laboulaye, ni la beateria d' En Dufaure, 145 vots contra 133 retxassaren del Consell superior d' instrucció als bisbes que deuenen cuidarse dels seminaris, convents, iglesias y ovellas y no ficarse en llibres de caballeria, com per ells son tots los assumptos relativs á ciencias, arts y lletres.

En cambi la Càmara de diputats continua-sas vacilacions que poden portarla al desredit y á sa ruina. La proposició d' amnistia plena discutida en la sessió d' avuy ha sigut retxassada per 313 contra 115. Sos defensors foren En Lluís Blanc, l' Antoni Prous y En Madier de Montjan. Grans esforços han fet los tres, perque la Càmara y l' ministeri surtissen de la ceguera en que viuen, perque fessen justicia á qui durant nou anys l' estan esperant y reclamant; prou apelaren als sentiments de generositat que semblaba debian fer efecte, en la dels diputats republicans, quan de republicans se tracta; tot fou en va. Lo ministeri per boca de son president En Freycinet, manifestá que no creya política la concessió de l' amnistia; que la Fransa no havia manifestat encara sa opinió en favor de ella; que 'ls comunalistas usaban en sos periódichs un llenguatge provocatiu y que tendia á glorificar los fets de la *Commune*; que prometia defensarla quan las circumstancies hagin canviat, etc., etc.

Al sentirlo creya que parlaba un ministre dels temps de 'n Mac-Mahon, puig de segur no hauria dit mes vulgaritats, ni hauria apelat á mes subterfugis qualsevol de sos ministres, á qui s'hagués parlat de perdonar als republicans condemnats per tribunals militars ó per comissions nombradas per pronunciar sentencias de mort ó de desterro.

No s' cansin los partidaris de l' amnistia; ab republicans com En Freycinet sols podrà defensarse impunemente lo qu' ells creuen la última paraula de la política. Volen la *República una é indivisible*, per morir á mans del primer ranero afortunat.

Lo célebre Simon ha presentat al Senat las peticions dirigidas contra l' projecte de lley d' ensenyansa: contenen 1.800,000 firmas. En a comissió s' havia tractat de la valides de las firmas no legalisadas y per 5 vots contra 4 foren declarades válidas las exposicions, quals firmas no estaban legalisadas. En Simon doná majoria als reaccionaris; com també los hi doná al tractarse de validar las peticions considerades com injuriosas. Qui fa un cove fa un cistell. En Simon segueix ja la tática ultramontana de no fer cas de lleys, quan aquelles li destorban sos intents.

Mr. Cayot, ministre de Justicia, s' troba contrariat per la comissió qu' enten en l' arreglo de la magistratura. La causa es que l' ministre es mes reaccionari que la comissió. ¡Semprelo mateix! ¡Sempre por quan se tracta d' anar endavant!

X.

Secció Oficial

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE BARCELONA.

Tribunal d' oposicions á una plassa de Metje de la Casa Provincial de Caritat.

Aqueix Tribunal ha senyalat lo dia 15 á las 4 de la tarde, y, si fos necessari, lo dia 16 á la ma-

teixa hora, pera la continuació del tercer exercici d' aquestas oposicions.—Lo que s' anúncia al públic pera los oportuns efectes.—Barcelona 14 Febrer de 1880.—P. A. del Tribunal.—Lo Vocal Secretari, S. Cardenal.

ATENEO BARCELONÉS.

La conferencia dominical correspondent al dia d' avuy, la dará lo senyor don Eussebi Corominas desarrollant lo tema «Escuelas Froebel-Jardines de la infancia».

Demà, á l' hora de costum, continuará la discussió sobre la «Reforma de Barcelona». Usará de la paraula lo senyor Calopa y 'l seguirá lo senyor Serrallach pera consumir torn.

Barcelona 15 Febrer de 1880.—Lo Secretari general, Ricard Esteve.

COMPANYIA DELS FERRO-CARRILS
de
TARRAGONA Á BARCELONA Y FRANSA.

Quedan senyalats los dissaptes de 9 á 12 del matí pera 'l pago de las obligacions amortisadas y cupons vensuts que encar no 's han presentat.

Barcelona 14 de Febrer de 1880.—Lo Secretari, Miquel Victoriá Amer.

ESCORXADOR

Relació dels caps de bestiá morts, son pes é import dels drets que han pagat en lo dia 13 de Febrer del any 1880.

Bous, 1.—Vacas, 1.—Badellas, 1.—Moltons, 102.—Crestats, 0.—Cabrits, 0.—Anyells 0.—Total de caps, 105.—Despullas, 39'44 pessetas.—Pes total, 1942 kilograms.—Dret, 24 céntims.—Recaudació, 466'08 pessetas.—Despullas 39'44.—Total, 5056'52 pessetas.

Tossinos á 25 ptas. 84.—2100
Id. á 17'50 » 35.—612 50

Total. 2712 50

ADMINISTRACIÓ PRINCIPAL DE CORREUS
DE BARCELONA

Llista de las cartas, impresos y mostras detingudas en aquesta administració principal per falta de franqueig, en lo dia d'ahir.

Don Joseph Palomar, Barcelona.—Miquel Fries, Ferredez.—Donya Blanca Canaleja, Madrit.—Llorens Mateo, Valencia.—Joseph Blanch, Santa Coloma de Farnés.

Barcelona 13 de Febrer de 1880.—Lo administrador principal, Lluís M. Zavaleta.

DEFUNCIONS

desde las 12 del 13 á las 12 del 14 Febrer.
Casats, 1.—Viudos, 0.—Solters, 2.—Noys, 4.
Abort, 0.—Casadas, 3.—Viudas, 3.—Solteras 0.—Noyas, 7.

NAIXEMENTS

Varons 6   Donas 9

Secció Comercial

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COLLEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DE LA PLASSA DE BARCELONA LO DIA 14 DE FEBRER DE 1880.

Londres, 90 d. fetxa, sens cambi fixo.
París, 8 d. vista, 5'04 1/2 per 5 ptas.
Marsella, 8 d. vista, 5'04 1/2 per 5 ptas.

	8 DIAS VISTA.	8 DIAS VISTA.	
Albacete . . .	2 1 dany.	Málaga . . .	3 1/8 dany.
Alcoy . . .	1 1/2 »	Madrit . . .	1 1/2 »
Alicant . . .	1 1/2 »	Murcia . . .	1 1/2 »
Almeria . . .	1 1/2 »	Orense . . .	1 3/8 »
Badajos . . .	5/8 »	Oviedo . . .	3 1/4 »
Bilbao . . .	5/8 »	Palma . . .	5/8 »
Búrgos . . .	1 »	Palencia . . .	3 1/4 »
Cádiz . . .	1 1/2 »	Pamplona . . .	3 1/4 »
Cartagena . . .	1 1/2 »	Reus . . .	1 1/4 »
Castelló . . .	3/4 »	Salamanca . . .	1 »
Córdoba . . .	1 1/2 »	San Sebastiá . . .	1 1/2 »
Corunya . . .	7/8 »	Santander . . .	5/8 »
Figuera . . .	5/8 »	Santiago . . .	1 »
Girona . . .	5/8 »	Saragossa . . .	3/8 »
Granada . . .	5/8 »	Sevilla . . .	1 1/4 »
Hosca . . .	3/4 »	Tarragona . . .	1 1/8 »
Jeres . . .	1 1/2 »	Tortosa . . .	1 1/2 »
Lleida . . .	5/8 »	Valencia . . .	par »
Logronyo . . .	3/4 »	Valladolid . . .	3/4 »
Lorca . . .	1 »	Vigo . . .	1 1/4 1»
Lugo . . .	1 1/4 »	Vitoria . . .	5/8 »

EFFECTES PUBLICHS.

Tit. al port. del deute cons. int. 15'87 1/2 d. 15'90 p.
Id. id. esterior em. tot. 17'20 d. 17'30 p.
Id. id. amortisable interior, 36'65 d. 36'85 p.
Id. Provincial, ' d. ' p.
Ob. pera sub. á fer-car. de totas em. 33'30 d. 33'40 p.
Ob. del Estat pera sub. fer.-car. ' d. ' p.
Id. del Banc y del Tresor, serie int. 98'25 d. 98'50 p.
Id. id. esterior, 98'75 d. 99' p.
Id. Tresor sobre prod. de Aduanas, 96'50 d. 96'75 p.
Bonos del Tresor 1.ª y 2.ª serie, 92'75 d. 93' p.
Cédulas del Tresor hip. de Espanya.
Accions del Banc hispano colonial, 113'75 d. 114' p.
Oblig. Banc Hispano Colonial, 99'75 d. 99'85 p.
Id. del Tresor Isla de Cuba 84'50 d. 85'50 p.
Bitllets de calderilla, serie B. y C., 99'75 d. 99'85 p.
ACCIONS.
Banc de Barcelona, 148' d. 148'50 p.
Societat Catalana General de Crédit, 131' d. 132' p.
Societat de Crédit Mercantil, 38' d. 38'25 p.
Real Comp. de Canalisió del Ebro, 12'65 d. 12'75 p.
Ferro-carril de B á Fransa, 107'50 d. 107'75 d.
Id. Tarrag. á Martorell y Barcelona, 149' d. 150' p.

Id. Nort d' Espanya, 60'50 d. 61' p.

Id. Alm. á Val. y Tarragona, 98'50 d. 99' p.

OBLIGACIONS.

Empréstit Municipal, 101'50 d. 102' p.

Id. id. cédulas hipotecarias, 98' d. 98'50 p.

Id. Provincial 104'50 d. 105' p.

Ferro-carril de Barc. á Saragossa, 93'75 d. 94' p.

Id. id. id.—Série A.—54' d. 54'50 p.

Id. id. id.—Série B.—55' d. 55'50 p.

Fer.-car. Tarrag. á Barc. y Fransa, 104'25 d. 104'50 p.

Id. Tarragona á Martorell y Barcelona y de Barcelona á Girona, 100'50 d. 101' p.

Id. Barc. á Fransa per Figueras 61' d. 61'25 p.

Id. Minas S. Joan de las Abadessas, 92' d. 92'25 p.

Id. Grau de Valencia á Almansa, 47'75 d. 47'25 p.

Id. Córdoba á Málaga, 56'25 d. 56'50 p.

Id. Medina del Campo á Samora y de Orense á Vigo 22'65 d. 22'85 p.

Aigues subterrâneas del Llobregat, 87' d. 88' d.

Tranvia de Barcelona á Sarriá, 90'75 d. 91' p.

Canal d' Urgell, 48' d. 48'50 p.

Fabril y Merc. Rosich germ. Llusá C.º, ' d. p.

PORT DE BARCELONA

Embarcaciones entradas en lo dia de ahir

De Cette vapor Nou Barcelonés ab drogas y altre efectes.

De Cienfuegos corbeta Teresa ab efectes.

De Cette balandra Sant Joan ab efectes.

Noruega.—De Christiansund y escalas vapor Algen ab bacallá.

De Torrevieja llaud Sant Gayetá ab fabas.

De Sevilla y escalas vapor Andalusía ab efectes.

De Valencia vapor Navidat ab efectes.

De Cette vapor Sant Joseph ab efectes.

De Nova York corbeta noruega Lindesnaes ab petroli.

Ademés 14 barcos menors ab ví.

Despatxadas

Pera Tarragona vapor Danés Fyen ab efectes.

Id. Liverpool vapor Ter.

Id. id. vapor Pizarro.

Id. Cette vapor Navidat.

Id. Sevilla vapor Manel Espaliu.

Id. id. vapor Lluís de Quadra.

Ademés 19 barcos menors ab efectes.

Sortidas del 14.

Pera La Mar vapor Austro Hungaro Nixe.

Id. Liverpool vapor inglés Rover.

Id. Lòndres vapor Lope de Vega.

Id. Marsella vapor Guadiana.

Id. Nouvellon vapor francés Caldera.

BOLSI

Segons nota de la casa Espinach.

Consolidat queda á las 10 de la nit á 15'80 diners, 15'82 y 112 paper.

SECCIÓN DE ANUNCIS

FARMACIA AGUILAR

NUTRITIU AGUILAR

Aliment pera noys, vells y malalts

Alimenta dues vegades mes que la Revalenta. Los noys poden usarlo desde la etat de sis mesos y alimentants millor que ab la leit favoreix la dentició, robusteix los ossos, los preserva y cura l' escrofulisme y raquitisme, la debilitat del estómach y diarrea.

Las personas de totas etats que pateixen debilitats, desgana, malalties del estómach digestives difícils ó disenteria, trobarán alivio segur y rápid ab l' us d' aquest nutritiu, que á mes de lo molt que alimenta en si, predisposa la digestió d' altres aliments.

RAMBLA DEL CENTRO, NÚMERO 37

NOVAS TRAJEDIAS

per

VICTOR BALAGUER.

Aquest llibre conté 156 planas y las tragedias se titulan:

LAS ESPOSALLAS DE LA MORTA.

LO GUANT DEL DEGOLLAT.

LO COMPTE DE FOIX.

RAIG DE LLUNA.

Se ven en las llibrerías de Verdaguer, Puig, Masferrer y Teixidó y Parera al preu de 8 rals,

D. JOAN GRAS Y BUXEDA

¡ HA MORT ! (E. P. D.)

Son fill, fillas, fills polítichs, nets, germana, germá polilich, nebotts, cusins y demés parents al participar á sos amichs y cone-guts tan sensible pérdua los hi pregan se serveixen assistir á la casa mortuoria, carrer de la Princesa, número 37, avuy á las 4 de la tarde, pera acompañar lo cadáver á l'iglesia parroquial de Sant Cugat y desd' allí al Cementiri.

No s' INVITA PARTICULARMENT.

ENTERROS, FUNERALS Y ANIVERSARIS

anunciats per avuy 15.

Lo nen Domingo Gras Fatjo.—Absoltas de cos presentá dos quarts de 9 matí, en Sant Francisco de Paula y desd' allí al Cementiri. Casa Mortuoria, Junqueras, 9, tercer.

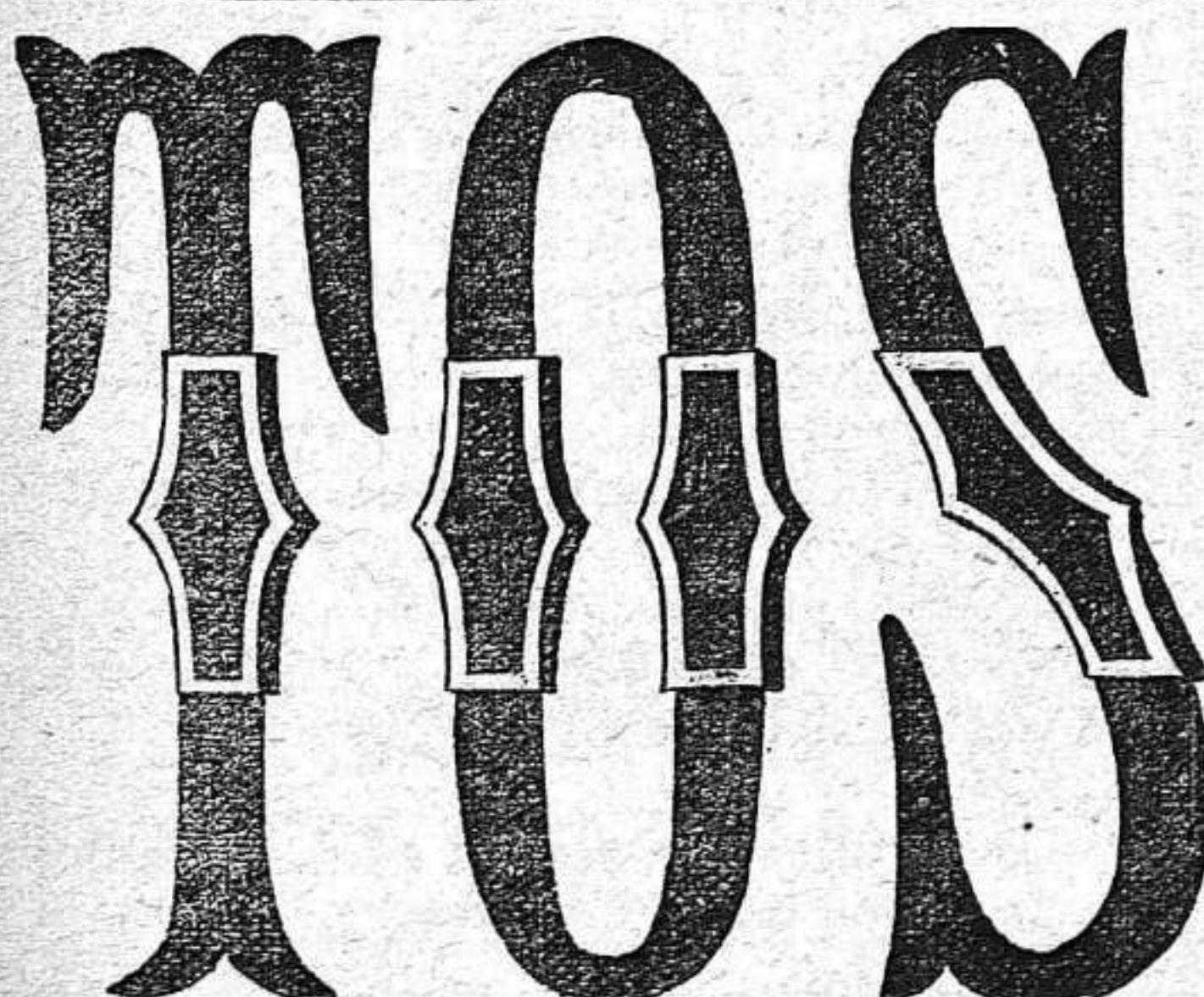
EL ÁGUILA

GRAN BASAR DE ROBAS FETAS Y Á MIDA
SUCURSAL EN MADRIT, CÁDIS Y SEVILLA

Piazza Real, 13.—Barcelona

En aquest antich y acreditat establiment s' ha rebut pera la mida un rich surtit de altas nove-tats tant del país com del estranger.—També s' acaba de construir y ben confeccionat pera la present temporada d' hivern, un grandios y variat surtit de prendas de totes classes y á preus fi-xos molt baratos, com podrà veurens en la següent nota:

Trajes complerts en patens novetat, de 140 á 350 rs.—Pantalons patens del país y estrangers de 40 á 100 rs.—Pantalons negres de castor. elasticotin y demés, de 52 á 120.—Armillas tricots, patens y demés telas d' abrich de 18 á 50.—Armillas castors, casimirs y adredons negres, de 24 á 80. Americanas d' abrich en varios géneros, de 60 á 70.—Paletos levitas de alta novetat, 170 á 400.—Levitias crusadas tricots, adredons y demés géneros de novetat de 170 á 210.—Levitias en castors y ab redons negres y blancs, de 100 á 320.—Jaqués y americanas tricots, adredons y demés géneros de novetat, de 80 á 210.—Batas tartans, casimirs, astracan y géneros de novetat, de 100 á 220.—Frachs panyo negre, de 210 á 300.—Pardesús (a) sobretodos tricots, patens, castors y altres géneros, de 100 á 210.—Rusos y sachs tricots, patens, castors y altres géneros de 100 á 210.—Rusos de adredons, chinchorras y demés géneros de novetat, de 250 á 400.—Capas en panyos de Alcoy y Béjar, 210 y 250.—Capas en panyos de Tarrasa garantits, 300, 350, 400, 450 y 500.—Emperadors, carrichs, pardesús sobretodos y russos, 100, 140, 170, 210, 250, 300 y 350.—Géneros pera mida en Barcelona, Madrit, Cádis y Sevilla.—Los géneros que se destinan á la construcció de prendas son de lo mes superior que produheix la industria tant nacional com estrangera.

AMBARINA VEHIL

Essent avuy los únichs possessors del verdader y pur LIQUIT AMBAR y han-bent pogut conseguir sa associació ab los principals calmants que ab tant bon exit usa la ciencia, no titubejém en ase-gurar ser nostra PASTILLA PECTO-RAL AMBARINA la mellor pera la curació de la TOS PULMONAR, ferina, la se quedat de las fauces y gargamella y demés enfermetats de las vías respiratorias. Se ven en la Farmacia Vehil, Vidriería, 2 y 4, Barcelona, y en las principals d' Espanya, América y Portugal.

VERMOUTH CATALÀ

DE SALLE

Primer Vermouth elaborat en Espanya.—Unich en sa classe Premiat amb medalla de plata per lo M. Iltre. Col·legi de Farmacèutics de Barcelona: av. medalla de bronze en la Exposició Marítima de 1873 y ab varijs medalles y distincions de merít en quantes Exposicions ha concorregut. Recomenyat per la M. Iltre. Acadèmia de Medicina y Cirurgia de Barcelona, Institut Matich y varijs altres Corporacions y Acadèmies Mèdico-Farmacèuticas, etc. etc.

Las personas aqueixadas de dolors de ventrell, accidents y vomits després de l's menjars, desgana, pesantés al ventrell, migranya, malalties nerviosas (histèriques) y altres moltes que resultan de malas digestions, se veurán llurats de les seves dolencias ab l'ús moderat d' aquest utilissim vi.—Llegeixes lo prospecte detallat que accompanya á cada ampolla. Al por major dirigir-se á la farmacia del doctor Botta, carrer de l' Argenteria, n.º 48, y al por menor en les principals farmacías de Espanya.

Nota.—Per evitar las falsificacions é imitacions que s' han fet d' aquest precios vi, recomanem que s' exigeixi en cada ampolla la firma y rúbrica de son autor.

BARCELONA.

AXEROP SULFUROS AGUILAR.

ESPECIFIC

PER LA CURACIÓ DELS BRIANS.

Son efecte es mes efica que lo de l' ayga de la Puda.—Als pochs días de pendl cauen las crostas y las escamas y s' assecan las narines brianas, deixant la pell lisa y suau.—Lo mateix efecte produceix en los noys quan tenen la cara plena de crostas.—Es lo únic depurati que obra sens debilitat la sang ni irritar la freixura.—Destruix en poch temps los efectes causats per l'ús del mercuri.—Correix les irritacions de la vèxiga y la uretra, facilitant la transpiració mucosa, com també la pulmonar.

Preu de l' ampolla, 3 pessetas.

RAMBLA DEL MITJ. NUM. 37.

BARCELONA.

SOLICIÓ AGUILAR de clorhidro fosfa de cal, preparada exactament eom la solució Coire. Pot 10. rals.—Farmàcia Aguilar, Rambla del Centro 37.

8

BARCELONA.

FARMACIA DE AGUILAR.

FERRO DIALISAT AGUILAR.

Preferit per los metges mes eminentes als altres ferruginosos pera combatre la anèmia, clorosis, debilitat, extenuació, etc.—Frasco 12 rs.

Dolsos de ferro dialisat, bismut y pepsina pera la curació de las irritacions del ventrell y del tubo digestiu.

Aixerop de ferro dialisat, Los mateixos usos que el anterior, essent agradable al paladar.—Preu del frasco 2'50 pessetas.

Vejintse los prospectes.

RAMBLA DEL MITJ, NUM. 37.

BARCELONA.

MAGATZEM

D' OBJECTES D' ESCRIPTORI.

19, PLASSA DE LA LLANA, 19.

En aquest magatzem s' hi trobarà un abundantíssim surtit de tots los objectes indispensables en un escriptori á preus reduuits.

Especialitat en oleografias.

SECCIÓ TELEGRÀFICA

Telégramas
DE LA PREMPSA EXTRANJERA

Berlin, 11.—Está terminat lo balans del pressupost; lo déficit ascendeix á 71 milions de marks, que procurarán cubrirse per medi de nous impostos.

La Gaceta de la Alemania del Nort acusa á la prempsa francesa de falsificar los fets, procurant fer á la Alemania responsable del augment dels pressupostos militars. Lo mateix periódich afegeix que l' pressupost militar francés s' eleva actualment á 900 milions, essent l' exèrcit francés mes numerós y mes ben armat que l' alemany. L' exèrcit alemany es de defensa y no d' attach.

Viena, 11.—La situació ministerial es molt embrollada, existint gran divergència entre 'ls partiits. Regna gran inquietut en la frontera austro-italiana, á conseqüencia dels armaments de las dues potencias; los ánimos, sobre tot en lo Tyrol, estan sobremanera excitats.

S' està preparant una poderosa y considerable manifestació dels partidaris de l' *Italia Irredenta*.

Berlin, 12.—Lo discurs del trono, lleigit avuy en lo Reichstag, diu que las relacions del imperi alemany ab totes las potencias estrangeras son pacíficas y amistosas. Expressa la confiansa de que'l Congrés de Berlin mantindrà la pau y que 'ls successos confirmarán aquesta seguritat. Las prescripcions d' aqueix tractat estan executadas casi sobre tots los punts.

L' establiment de la unitat nacional ha permés al poble alemany fer prevaleixe sas tendencias pacíficas conformantlas á aquella tendencia política.

La política del emperador continuará essent pacífica y conservadora ab la perseverancia inalterable que li inspira l' sentiment de sa propia forsa. S' esforsarà en treballar d' un modo desinteressat per la conservació de la pau y obtenir la cooperació y la garantía de las altres potencias que comparteixen igual modo de pensar.

Los principals objectes que serán sotmesos al Reichstag son lo vot bisannual del pressupost, la nova lley militar y la prorrogació de la lley contra 'ls socialistes.

Berlin, 12.—Lo govern rus ha prohibit que las carabanas crusin la frontera

de Siberia per entrar en la Mongolia Xina, y se suposa que aquesta ordre se deu á que Xina s' ha negat á ratificar lo tractat de Kuldja.

Londres, 12.—Lo *Daily News* publica un telégrama del seu corresponsal en Sant Petersburg donant com á segur que s' ha firmat un tractat d' aliança entre Inglaterra y Persia segons lo qual lo Czar podrá ocupar á Herat, y apoyará la política de la Gran Bretanya en' los assumptos afghans, debent, per altre part, Inglaterra emprendre la construcció d' un camí de ferro desde Teheran al golf Pérしが。

Extracte de telégramas

Madrit, 13.—Contestant al Sr. Carvaljal, ha dit lo senyor Cárovas que Inglaterra, Fransa é Italia estan interessadas en la qüestió de Marruecos y que cap nació per sí sola pot resoldre los assumptos qu' afectan á otras potencias amigas. Ha afegit que Marruecos es un Estat independent que cumpleix exactament sos compromisos y que are no hi ha cap motiu per quebrantar sas relacions y faltar á sa amistat. Ha dit que molt aviat celebrarà en Madrit una conferencia de totes las nacions interessadas per acordar lo que convinga á las potencias europeas sobre aquet y altres punts. «Es necessari, digué, respectar l' independencia dels demés Estats pera que aquets respectin l' independencia y 'ls drets d' Espanya.

Se diu ab insistencia que molt prompte lo partit ultramontá publicarà un manifést.

S' ha donat compte en lo Congrés dels tractats de pau firmats en Paris, entre Espanya y las Repúblicas del Perú y Bolivia.

En lo Senat lo marqués de Ciutadilla ha anunciat una interpellació al senyor Orovi sobre la crisis que sofreix la industria de la llana.

Ha mort lo pintor don Ricardo Balaca.

Ha regressat lo general Jovellar.

Paris, 13.—Hi ha agitació en Pera á conseqüencia del desastre ocorregut en lo quartel de Beicos.

La Cámara dels comuns d' Inglaterra ha aprobat lo projecte de lley relatiu als socorros per aliviar la miseria d' Irlanda.

S' ha confirmat l' envio de tropas austriacas al Tirol. Austria ha enviat una

nota á Roma dihent qu' han fet necessàries aquestas precaucions los plans dels partidaris de la *Italia irredenta*, fent constar que no influian cap intenció hostil á Italia.

Telegrafian del Cairo que hi ha hagut un xoch, prop de Fantah, entre 'l tren-correu de las Indias y un tren de mercancies. No hi ha detalls.

S' han fet pressons en Odessa. Figuran persones notables entre 'ls presos.

La prensa inglesa considera molt tranquilizador lo discurs del emperador Guillerm.

En Constantinopla, l' opinió acusa á Osman-Baja, de haber distret fondos que debian esser repartits en lo quartel de Beicos. Se forma causa.

(*Diario de Barcelona.*)

Madrit, 14.—Ha sigut detingut en Irun l' alféres Vera, qui fa temps fot sentenciat á pena de mort per haber atropellat al brigadier Ahumada, no habentse executat la sentencia ab motiu d' haberse aquell escapat de la presó,

Lo fiscal de l' Audiència ha despatxat la causa de regicidi reproduhínt la petició de pena de mort.

Se n' ha donat trasllat al defensor per un plazo de 48 horas.

S' ha telegrafiat al capitá general de Granada que fassi comprender la impossibilitat d' accedir al desitjos de las kábilas que pretenen esser d' Espanya.

(*El Diluvio.*)

Telégramas particulars

Madrit, 14 á las 4'30 de la tarde.—La comissió que entén en lo projecte sobre canals y pantanos, deixarà ultimat avuy lo dictamen.

Molts jefes é individuos de las kábilas de marroquins han solicitat del capitá general de Granada passaports ab direcció á distints punts de la península. Lo govern s' ha negat á tal pretensió.

En la interpellació del Senat sobre lo ferro-carril del Noroest, parlarán los señors Pelayo Cuesta y Rivera.

Alguns dels individuos nombrats pera formar part del consell d' administració del carril del Noroest no acceptarán lo càrrec.